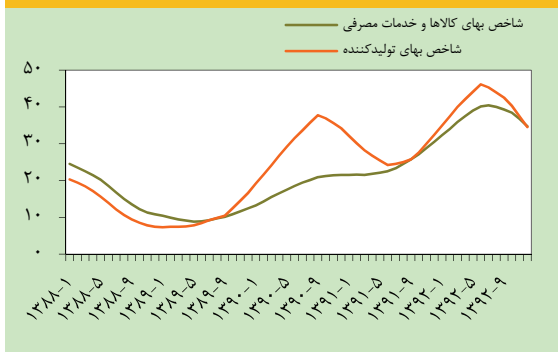

در اقتصاد که ناشی از اعمال سیاست‌های انبساطی چند سال اخیر، افزایش نرخ ارز و اعمال تحریم‌های شدید اقتصادی بود، موجب شد تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در دوازده ماهه منتهی به مهر ماه ۱۳۹۲ به بالاترین میزان خود (۴۰/۴ درصد) بالغ شود. این نرخ در پایان سال ۱۳۹۲ با ۴/۲ واحد درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن، رقم ۳۴/۷ درصد را ثبت نمود.

تغییرات شاخص بهای تولیدکننده نیز در دوازده ماهه منتهی به شهریور ماه ۱۳۹۲ به بیشترین میزان خود (۴۶/۱ درصد) رسید. تغییرات دوازده ماهه شاخص بهای تولیدکننده در پایان سال ۱۳۹۲ با ۲/۱ واحد درصد رشد نسبت به سال قبل از آن به رقم ۳۴/۵ درصد رسید.

نمودار ۱۹-۱- تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی و شاخص بهای تولیدکننده در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل (۱۳۹۰=۱۰۰) (درصد)

متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری کشور و شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۹۲ نسبت به سال قبل به ترتیب ۳۴/۷ و ۳۴/۵ درصد رشد داشت. مقایسه ارقام مزبور با ارقام مشابه سال قبل (۳۰/۵ و ۳۲/۴ درصد) نشان‌دهنده افزایش رشد هر دو شاخص در این سال است.

جدول ۱۹-۱- درصد تغییر سالانه متوسط شاخص‌های قیمت

(۱۳۹۰=۱۰۰)

سال		
۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۳۴/۷	۳۰/۵	شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری
۳۴/۵	۳۲/۴	شاخص بهای تولیدکننده
۲۱/۸	۱۲۴/۱	شاخص بهای کالاهای صادراتی
		شاخص ضمنی تولید ناخالص داخلی
۳۴/۳	۲۱/۸	(به قیمت پایه ۱۰۰=۱۳۸۳)
		شاخص ضمنی تولید ناخالص داخلی
۳۲/۲	۲۷/۷	بدون نفت (به قیمت پایه ۱۰۰=۱۳۸۳)

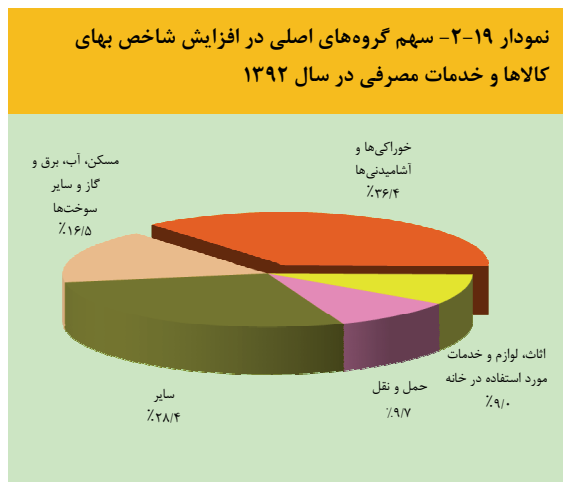
۱۹-۱- روند عمومی قیمت‌ها

روند صعودی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در دوازده ماهه منتهی به هر ماه نسبت به دوره مشابه سال قبل (نرخ تورم) با اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها از اواخر آذر ماه ۱۳۸۹، شدت بیشتری یافت. روند صعودی نرخ تورم در سال‌های ۱۳۹۰، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ نیز تداوم یافت. تشدید فشارهای تورمی

۱۹-۲- تغییر قیمت‌های نسبی

۱۹-۲-۱- شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

۱۹-۲-۱-۱- مناطق شهری کشور

پس از گروه اصلی خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها، رشد شاخص بهای گروه «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» بیشترین تاثیر مستقیم را در افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی داشت. این گروه با ضریب اهمیتی معادل ۳۲/۸۲ درصد در شاخص کل، ۲۰/۱ درصد نسبت به سال قبل رشد کرد و سهمی معادل ۱۶/۵ درصد از رشد شاخص کل را به خود اختصاص داد. دلیل اصلی رشد این شاخص، رشد شاخص بهای ارزش اجاری مسکن شخصی به میزان ۲۰/۶ درصد نسبت به سال قبل بود که بیشترین سهم از افزایش شاخص بهای «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» را به خود اختصاص داد.

بدین ترتیب، دو گروه اصلی «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» و «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» با مجموع ضریب اهمیت نزدیک به ۶۰/۲ درصد در تشکیل شاخص کل، سهمی معادل ۵۲/۹ درصد از تورم سال ۱۳۹۲ را به خود اختصاص دادند.

شاخص بهای گروه «انواع سبزی، حبوب و فرآورده‌های سبزی» با ۵۸/۲ درصد رشد نسبت به سال قبل، بالاترین رشد را در بین گروه‌های اصلی و فرعی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در سال ۱۳۹۲ داشت.

بررسی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک

گروه‌های اصلی نشان می‌دهد که طی سال ۱۳۹۲، نرخ تورم در گروه‌های اصلی «پوشاک و کفش»، «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها»، «اتاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه»، «بهداشت و درمان»، «حمل و نقل»، «رستوران و هتل» و «کالاها و خدمات متفرقه» بیشتر از سال ۱۳۹۱ و در گروه‌های اصلی «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها»، «دخانیت»، «ارتباطات»، «تفریح و امور فرهنگی» و «تحصیل» کمتر از سال ۱۳۹۱ بوده است. در بین گروه‌های اصلی، شاخص بهای گروه «اتاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه» بیشترین نرخ رشد (به میزان ۷۱/۵ درصد) و شاخص بهای گروه ارتباطات با رشد ۷/۱ درصدی، کمترین رشد را داشت.

در سال ۱۳۹۲، گروه اصلی خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها بالاترین سهم را در رشد شاخص کل داشت. این گروه با دارا بودن ضریب اهمیت نسبی ۲۷/۳۸ درصدی در تشکیل شاخص کل، با ۴۱/۷ درصد رشد نسبت به سال قبل، سهم ۳۶/۴ درصدی در رشد شاخص کل داشت. دلیل اصلی افزایش شاخص گروه اصلی خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها، افزایش شاخص بهای میوه‌ها و خشکبار بود. این گروه فرعی با ۵۲/۳ درصد رشد نسبت به سال قبل، ۲۳/۷ درصد از افزایش شاخص گروه اصلی مزبور و ۸/۶ درصد از افزایش شاخص کل را به خود اختصاص داد. پس از گروه مذکور، گروه فرعی «انواع سبزی، حبوب و فرآورده‌های سبزی» با ۵۸/۲ درصد رشد نسبت به سال قبل، بیشترین سهم را در افزایش شاخص بهای گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها داشت.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۲

جدول ۱۹-۲- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری (۱۳۹۰=۱۰۰)

اهمیت نسبی در سال پایه	سال		درصد تغییر		اثر مستقیم ^(۱) در تغییر شاخص کل سال ۱۳۹۲	
	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	واحد درصد	درصد
گروه‌های اختصاصی						
کالا	۱۴۱/۸	۲۰۱/۲	۴۱/۸	۴۱/۹	۲۴/۰	۶۹/۱
خدمت	۱۱۷/۶	۱۴۶/۹	۱۷/۶	۲۴/۹	۱۰/۷	۳۰/۹
شاخص کل	۱۳۰/۵	۱۷۵/۹	۳۰/۵	۳۴/۷	۳۴/۷	۱۰۰/۰
گروه‌های اصلی و منتخب فرعی						
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها						
گوشت	۱۴۹/۰	۱۹۴/۰	۴۹/۰	۳۰/۲	۲/۱	۶/۱
ماهی و حیوانات دریایی	۱۶۲/۷	۲۳۳/۸	۶۲/۷	۴۳/۸	۰/۴	۱/۱
غلات و نان	۱۳۷/۳	۱۹۰/۹	۳۷/۳	۳۹/۰	۲/۱	۶/۰
روغن‌ها و چربی‌ها	۱۴۴/۴	۲۱۳/۲	۴۴/۴	۴۷/۷	۰/۵	۱/۴
میوه‌ها و خشکبار	۱۳۹/۱	۲۱۱/۹	۳۹/۱	۵۲/۳	۳/۰	۸/۶
انواع سبزی، حبوب و فرآورده‌های سبزی	۱۴۴/۷	۲۲۹/۰	۴۴/۷	۵۸/۲	۲/۲	۶/۴
لبنیات و تخم پرندگان	۱۵۳/۹	۲۰۰/۱	۵۳/۹	۳۰/۰	۱/۱	۳/۱
دخانیات	۱۸۲/۵	۲۶۷/۶	۸۲/۵	۴۶/۶	۰/۲	۰/۷
پوشاک و کفش	۱۴۷/۸	۲۱۹/۴	۴۷/۸	۴۸/۵	۲/۷	۷/۸
مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۱۱۲/۹	۱۳۵/۷	۱۲/۹	۲۰/۱	۵/۷	۱۶/۵
اجاره بهای مسکن غیر شخصی	۱۱۲/۶	۱۳۶/۰	۱۲/۶	۲۰/۸	۱/۳	۳/۹
ارزش اجاری مسکن شخصی	۱۱۲/۳	۱۳۵/۵	۱۲/۳	۲۰/۶	۳/۷	۱۰/۷
تعمیرات و خدمات ساختمانی	۱۳۳/۹	۱۸۲/۸	۳۳/۹	۳۶/۵	۰/۶	۱/۸
آب	۱۲۱/۰	۱۲۱/۲	۲۱/۰	۰/۲	*	*
برق، گاز و سایر سوخت‌ها	۱۰۰/۸	۱۰۱/۸	۰/۸	۱/۰	*	*
اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه	۱۵۰/۹	۲۳۰/۷	۵۰/۹	۵۲/۹	۳/۱	۹/۰
بهداشت و درمان	۱۲۴/۷	۱۷۲/۶	۲۴/۷	۳۸/۴	۲/۶	۷/۴
حمل و نقل	۱۲۹/۵	۱۷۳/۹	۲۹/۵	۳۴/۳	۳/۴	۹/۷
ارتباطات	۱۰۷/۵	۱۱۵/۲	۷/۵	۷/۱	۰/۱	۰/۴
تفریح و امور فرهنگی	۱۴۱/۰	۱۹۰/۴	۴۱/۰	۳۵/۱	۱/۱	۳/۱
تحصیل	۱۱۴/۱	۱۲۸/۵	۱۴/۱	۱۲/۶	۰/۲	۰/۷
رستوران و هتل	۱۳۸/۷	۱۹۳/۲	۳۸/۷	۳۹/۲	۰/۸	۲/۲
کالاها و خدمات متفرقه	۱۴۶/۶	۲۲۰/۸	۴۶/۶	۵۰/۶	۱/۸	۵/۲

۱- از ارقام گرد شده ضریب اهمیت و شاخص‌های قیمت محاسبه شده است.

بررسی تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در هر ماه نسبت به ماه قبل در سال ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که شاخص مذکور همراه با نوساناتی دارای روند نزولی بوده است؛ بیشترین افزایش نسبت به ماه قبل در خرداد ماه به میزان ۳/۴ درصد و کمترین افزایش در بهمن ماه به میزان ۰/۴ درصد بود.

در بین سایر گروه‌های اصلی تشکیل‌دهنده شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی، شاخص بهای حمل و نقل با ۳۴/۳ درصد افزایش نسبت به سال قبل، سهم ۹/۷ درصدی از افزایش شاخص کل را به خود اختصاص داد. نرخ رشد شاخص بهای گروه «اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه» از ۵۰/۹ درصد در سال ۱۳۹۱ به ۵۲/۹ درصد در سال ۱۳۹۲ افزایش یافت.

جدول ۱۹-۳- تغییرات متوسط شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (هر دوره نسبت به دوره قبل) (۱۳۹۰=۱۰۰)

	پس از حذف نوسانات فصلی			پیش از حذف نوسانات فصلی		
	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰
سه ماهه اول	۹/۳	۶/۸	۵/۷	۱۰/۰	۷/۴	۶/۳
سه ماهه دوم	۶/۹	۶/۸	۳/۸	۵/۸	۵/۹	۲/۹
سه ماهه سوم	۳/۶	۱۱/۳	۳/۹	۳/۶	۱۱/۶	۴/۳
سه ماهه چهارم	۱/۹	۱۰/۰	۵/۸	۲/۶	۱۰/۰	۵/۸

هزینه کل خانوارهای مناطق شهری، دارای اهمیت نسبی حدود ۲۹/۰ درصد در تشکیل شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی می‌باشد. افزایش شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در این استان موجب ۹/۰ واحد درصد افزایش در شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی مناطق شهری کشور شد و به تنهایی سهمی معادل ۲۶/۱ درصد در افزایش شاخص کل داشت. استان اصفهان با سهمی معادل ۸/۸ درصد، استان خراسان رضوی با سهمی معادل ۷/۲ درصد و استان فارس با سهمی معادل ۶/۲ درصد در رتبه‌های بعدی تاثیرگذاری بر افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری کشور قرار گرفتند.

۱۹-۲-۱-۲- مناطق روستایی کشور^(۱)

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی کشور در سال ۱۳۹۲ نسبت به سال قبل ۳۶/۱ درصد افزایش یافت. نرخ تورم مناطق روستایی حاصل رشد شاخص بهای کالاها با نرخ ۳۹/۹ درصد و شاخص بهای خدمات با نرخ ۲۵/۵ درصد نسبت به سال ۱۳۹۱ می‌باشد. دو گروه اختصاصی مذکور به ترتیب با ضرایب اهمیت ۷۰/۶ و ۲۹/۴ درصد در تشکیل شاخص کل، سهم ۸۱/۳ و ۱۸/۷ درصدی از افزایش شاخص کل را به خود اختصاص دادند.

بررسی تغییرات شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در هر فصل نسبت به فصل قبل در سال ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که تغییرات شاخص پیش از حذف نوسانات فصلی روند نزولی را سپری کرد و از ۱۰/۰ درصد در فصل اول به ۲/۶ درصد در فصل چهارم کاهش یافت. از طرف دیگر، با حذف نوسانات فصلی از شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، آثار انباشته عوامل دیگری مانند آثار باوقفه رشد نقدینگی در ماه‌های پایانی سال قبل، آثار باوقفه افزایش قیمت‌های اداری، افزایش تقاضای جامعه برای کالاها و خدمات گروه‌های «تفریح و امور فرهنگی»، «تحصیل»، «پوشاک و کفش» و «حمل و نقل» در مقاطعی از سال، در شاخص پس از حذف نوسانات فصلی تاثیرگذار بود، به طوری که تغییرات پس از حذف نوسانات در فصول اول و چهارم سال ۱۳۹۲ نسبت به تغییرات پیش از حذف نوسانات در فصول مشابه سال ۱۳۹۲ از رشد کمتری برخوردار بوده است.

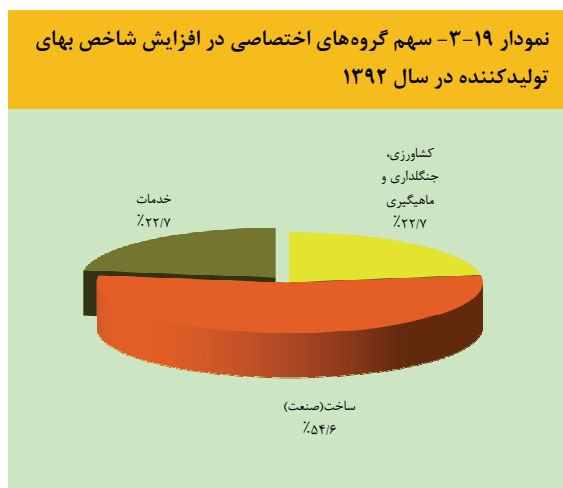
بررسی تحولات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری کشور به تفکیک استان‌های مختلف نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۲، استان‌های قزوین، ایلام و اردبیل به ترتیب با نرخ تورم ۳۹/۲، ۳۸/۳ و ۳۸/۱ درصد بالاترین نرخ تورم را داشتند.

در سال ۱۳۹۲، کمترین نرخ تورم مربوط به استان تهران (۳۲/۲ درصد) بود. استان تهران با لحاظ جمعیت و سهم از

۱- منبع آمارهای استفاده شده در این بخش، نشریه «شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی کشور» مرکز آمار ایران می‌باشد. سال پایه این شاخص ۱۳۹۰ است.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۲

فرآورده‌های غذایی به میزان ۳۴/۶ درصد، تولید منسوجات ۳۷/۴ درصد، ساخت فلزات پایه به میزان ۲۵/۵ درصد، ساخت وسایل نقلیه موتوری به میزان ۴۶/۵ درصد و تولید مواد شیمیایی و فرآورده‌های شیمیایی به میزان ۴۸/۲ درصد سهم بسزایی در افزایش شاخص بهای گروه ساخت (صنعت) ایفا نمودند.

شاخص بهای گروه «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری» با ۴۳/۵ درصد رشد نسبت به سال قبل، با توجه به ضریب اهمیتی در حدود ۱۷/۱۲ درصد در تشکیل شاخص کل، سهمی معادل ۲۲/۷ درصد از افزایش شاخص کل را بر عهده داشت. افزایش شاخص بهای اقلام و گروه‌های غلات به میزان ۴۸/۵ درصد (به‌ویژه قیمت گندم آبی معادل ۶۵/۷ درصد)، سبزی‌های ریشه‌ای ۱۳۶/۴ درصد و میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری ۶۰/۵ درصد، تاثیر قابل توجهی در افزایش شاخص بهای گروه «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری» نسبت به سال گذشته داشتند.

دو گروه «حمل و نقل و انبارداری» و «بهداشت و مددکاری اجتماعی» به ترتیب با نرخ رشد ۲۹/۹ و ۳۵/۷ درصد، سهمی برابر با ۱۴/۶ و ۴/۸ درصد در افزایش شاخص کل بهای تولیدکننده داشتند.

در سال مورد بررسی، شاخص بهای گروه «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» به میزان ۴۳/۳ درصد نسبت به سال قبل رشد داشت. دلیل اصلی رشد شاخص این گروه، افزایش نرخ رشد شاخص گروه‌های «سبزی‌ها و حبوب»، «نان و غلات» و «گوشت قرمز و سفید و فرآورده‌های آنها» بود. در سال ۱۳۹۲، سهم گروه «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» از افزایش شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی ۵۲/۶ درصد و سهم گروه کالاهای غیرخوراکی و خدمات ۴۷/۴ درصد بود.

در گروه «کالاهای غیر خوراکی و خدمات»، گروه‌های «حمل و نقل»، «پوشاک و کفش» و «مسکن، آب، برق، گاز و سایر سوخت‌ها» به ترتیب با سهمی معادل ۸/۸، ۸/۲ و ۷/۸ درصد بیشترین سهم را در رشد شاخص کل داشتند. سه گروه مذکور در مجموع حدود ۲۴/۸ درصد از افزایش شاخص کل را به خود اختصاص دادند.

۱۹-۲-۲- شاخص بهای تولیدکننده

در سال ۱۳۹۲، شاخص بهای تولیدکننده نسبت به سال قبل ۳۴/۵ درصد رشد داشت. نرخ رشد این شاخص در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به ترتیب ۳۴/۲ و ۳۲/۴ درصد بود. در بین گروه‌های اصلی شاخص بهای تولیدکننده، بیشترین سهم در رشد این شاخص به ترتیب به گروه‌های «ساخت (صنعت)»، «کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری» و «حمل و نقل و انبارداری» اختصاص داشت.

در سال ۱۳۹۲، شاخص بهای گروه ساخت (صنعت) با نرخ رشد ۳۴/۹ درصد و ضریب اهمیت ۵۱/۹۹ درصد از شاخص کل، دارای سهمی معادل ۵۴/۶ درصد در رشد شاخص کل بود. افزایش قابل ملاحظه شاخص بهای اقلام و گروه‌هایی مانند تولید

تغییرات ماهانه شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۹۲ با نوسانات متعددی همراه بود. بیشترین افزایش در این سال در تیر ماه به میزان ۳/۱ درصد و کمترین افزایش در بهمن ماه به میزان ۰/۴ درصد بود.

در مجموع، ۳ گروه «ساخت (صنعت)»، «کشاورزی»، جنگلداری و ماهیگیری» و «حمل و نقل و انبارداری» با در اختیار داشتن ضریب اهمیتی در حدود ۸۷/۶ درصد در تشکیل شاخص بهای تولیدکننده، ۹۱/۹ درصد از رشد شاخص مذکور در سال ۱۳۹۲ را به خود اختصاص دادند.

جدول ۱۹-۴- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای تولیدکننده

(۱۰۰=۱۳۹۰)

اثر مستقیم ^(۱) در تغییر شاخص کل سال ۱۳۹۲	درصد تغییر		سال		اهمیت نسبی در سال پایه		
	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
واحد درصد	درصد						
گروه‌های اختصاصی							
۲۲/۷	۷/۸	۴۳/۵	۳۹/۳	۱۹۹/۹	۱۳۹/۳	۱۷/۱۲	کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری
۵۴/۶	۱۸/۸	۳۴/۹	۳۷/۴	۱۸۵/۴	۱۳۷/۴	۵۱/۹۹	ساخت(صنعت)
۲۲/۷	۷/۹	۲۷/۹	۲۰/۱	۱۵۳/۶	۱۲۰/۱	۳۰/۸۹	خدمات
۱۰۰/۰	۳۴/۵	۳۴/۵	۳۲/۴	۱۷۸/۱	۱۳۲/۴	۱۰۰/۰۰	شاخص کل
گروه‌های اصلی							
۲۲/۷	۷/۸	۴۳/۵	۳۹/۳	۱۹۹/۹	۱۳۹/۳	۱۷/۱۲	کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری
۵۴/۶	۱۸/۸	۳۴/۹	۳۷/۴	۱۸۵/۴	۱۳۷/۴	۵۱/۹۹	ساخت(صنعت)
۱۴/۶	۵/۰	۲۹/۹	۲۰/۳	۱۵۶/۳	۱۲۰/۳	۱۸/۵۳	حمل و نقل و انبارداری
۰/۳	۰/۱	۶/۶	۳/۸	۱۱۰/۷	۱۰۳/۸	۲/۰۳	اطلاعات و ارتباطات
۱/۰	۰/۳	۳۶/۱	۳۳/۰	۱۸۱/۰	۱۳۳/۰	۰/۹۱	هتل و رستوران
۱/۳	۰/۴	۱۳/۴	۱۴/۵	۱۲۹/۸	۱۱۴/۵	۳/۸۳	آموزش
۴/۸	۱/۶	۳۵/۷	۲۶/۶	۱۷۱/۸	۱۲۶/۶	۴/۸۳	بهداشت و مددکاری اجتماعی
۰/۸	۰/۳	۳۶/۶	۲۸/۹	۱۷۶/۱	۱۲۸/۹	۰/۷۵	سایر فعالیتهای خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی

۱- از ارقام گرد شده ضریب اهمیت و شاخص‌های قیمت محاسبه شده است.

و ۱۲۴/۱ درصد بود^(۱). در بین گروه‌های تشکیل‌دهنده شاخص بهای کالاهای صادراتی، شاخص بهای گروه محصولات معدنی با ۲۳/۲ درصد، «محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته» با ۲۰/۰ درصد و «مواد پلاستیک و کاغذ و مصنوعات آنها» با ۳۹/۹ درصد افزایش به ترتیب بیشترین تاثیر را در افزایش شاخص کل داشتند.

۱۹-۲-۳- شاخص بهای کالاهای صادراتی

شاخص بهای کالاهای صادراتی در ایران یکی از انواع شاخص‌های قیمت است که تغییرات سطح عمومی قیمت کالاهای غیرنفتی صادراتی را نشان می‌دهد. با توجه به اینکه برای تهیه این شاخص، قیمت ارزی کالاهای صادر شده به قیمت ریالی تبدیل می‌شود، تغییرات این شاخص نشان‌دهنده تغییرات قیمت کالاهای صادر شده در بازارهای جهانی و نوسان‌های نرخ ارز می‌باشد.

در سال ۱۳۹۲، شاخص بهای کالاهای صادراتی به میزان ۲۱/۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت. نرخ رشد این شاخص در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به ترتیب به میزان ۱۴/۲

۱- به دلیل عرضه بیشتر ارز حاصل از صادرات کالاها در بازار آزاد از مهر ماه ۱۳۹۱، از این مقطع به بعد به جای استفاده از نرخ ارز مرجع در محاسبات شاخص، از نرخ ارز بازار آزاد استفاده شده است. این امر مهم‌ترین عامل افزایش شاخص بهای کالاهای صادراتی طی سال ۱۳۹۱ به ویژه نیمه دوم سال بوده است. شایان ذکر است که محاسبات شاخص بهای کالاهای صادراتی به صورت ریالی می‌باشد. در سال ۱۳۹۱، افزایش شاخص بهای کالاهای صادراتی عمدتاً متأثر از افزایش نرخ ارز بازار آزاد بوده است.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۲

(۱۳۹۰=۱۰۰)

جدول ۱۹-۵- متوسط سالانه گروه‌های شاخص بهای کالاهای صادراتی در ایران

اثر مستقیم ^(۱) در تغییر شاخص کل سال ۱۳۹۲	درصد تغییر		سال		اهمیت نسبی در سال پایه		
	واحد درصد	درصد	۱۳۹۲	۱۳۹۱			
۲/۲	۰/۵	۱۹/۷	۱۲۹/۰	۲۷۴/۲	۲۲۹/۰	۲/۴۱	محصولات حیوانی
۹/۶	۲/۱	۲۰/۰	۱۲۳/۶	۲۶۸/۴	۲۲۳/۶	۱۰/۴۳	محصولات نباتی
۰/۴	۰/۱	۲۳/۶	۱۴۰/۴	۲۹۷/۱	۲۴۰/۴	۰/۳۶	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی و نباتی
۵/۷	۱/۲	۳۲/۸	۱۲۶/۷	۳۰۱/۱	۲۲۶/۷	۳/۷۲	محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها و توتون
۳۳/۹	۷/۴	۲۳/۲	۱۲۴/۸	۲۷۶/۹	۲۲۴/۸	۳۱/۸۰	محصولات معدنی
۱۹/۱	۴/۲	۲۰/۰	۱۳۲/۰	۲۷۸/۵	۲۳۲/۰	۲۰/۱۱	محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته
۱۸/۵	۴/۰	۳۹/۹	۱۱۵/۵	۳۰۱/۵	۲۱۵/۵	۱۰/۵۱	مواد پلاستیک و کائوچو و مصنوعات آنها
۰/۴	۰/۱	۱۸/۴	۹۸/۰	۲۳۴/۵	۱۹۸/۰	۰/۵۹	پوست، چرم و محصولات چرمی
۰/۱	*	۲۳/۵	۱۲۳/۵	۲۷۶/۱	۲۲۳/۵	۰/۰۵	چوب و اشیای چوبی
-۰/۲	*	-۱/۱	۱۱۴/۴	۲۱۲/۰	۲۱۴/۴	۳/۶۱	مواد نسجی و مصنوعات از این مواد
۰/۷	۰/۲	۳۶/۴	۱۰۶/۶	۲۸۱/۷	۲۰۶/۶	۰/۴۶	انواع کفش
۱/۰	۰/۲	۹/۳	۱۳۸/۹	۲۶۱/۰	۲۳۸/۹	۲/۱۳	مصنوعات ساخته شده از انواع سنگ
۵/۳	۱/۲	۱۲/۵	۱۱۵/۱	۲۴۲/۰	۲۱۵/۱	۹/۷۱	فلزات معمولی و مصنوعات آنها
۲/۲	۰/۵	۱۵/۲	۱۲۹/۹	۲۶۴/۹	۲۲۹/۹	۲/۹۶	ماشین‌آلات مکانیکی و ادوات برقی
۱/۰	۰/۲	۲۱/۳	۱۰۷/۵	۲۵۱/۸	۲۰۷/۵	۱/۱۵	وسایل نقلیه زمینی و تجهیزات ترابری
							گروه‌های اختصاصی
۵۴/۳	۱۱/۸	۲۵/۲	۱۲۷/۴	۲۸۴/۷	۲۲۷/۴	۴۶/۳۳	محصولات پتروشیمی
۱۰۰/۰	۲۱/۸	۲۱/۸	۱۲۴/۱	۲۷۳/۰	۲۲۴/۱	۱۰۰/۰۰	شاخص کل

۱- از ارقام گرد شده ضرب اهمیت و شاخص‌های قیمت محاسبه شده است.

۱۹-۳- روند قیمت و بازده دارایی‌ها

مقایسه نرخ بازدهی انواع دارایی‌ها با نرخ تورم در سال ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که رشد قیمت و بازده نقدی سهام و اتومبیل سواری (سمند و پراید) بیشتر از نرخ تورم و بازدهی سایر دارایی‌ها کمتر از نرخ تورم بوده است. در سال ۱۳۹۲، شاخص قیمت و بازده نقدی سهام با ۱۰۷/۷ درصد، اتومبیل سواری سمند و پراید به ترتیب با ۴۸/۵ و ۴۱/۵ درصد و شاخص قیمت واحد مسکونی با ۳۰/۰ درصد بیشترین رشد را داشتند. در دوره سه ساله ۹۲-۱۳۹۰ نیز شاخص قیمت و بازده نقدی سهام دارای بالاترین بازدهی به میزان ۵۰/۳ درصد بوده است.

در سال ۱۳۹۲، شاخص بهای گروه محصولات معدنی

۲۳/۲ درصد افزایش یافت. این شاخص در سال ۱۳۹۱ به میزان ۱۲۴/۸ درصد افزایش داشت.

بررسی تغییرات ماهانه شاخص بهای کالاهای

صادراتی در سال ۱۳۹۲ نشان می‌دهد که این شاخص بجز در ماه‌های فروردین، اردیبهشت، خرداد، دی و اسفند در سایر ماه‌های سال نسبت به ماه قبل خود با کاهش همراه بوده است. بیشترین میزان افزایش معادل ۳/۸ درصد در اسفند ماه و بیشترین کاهش به میزان ۹/۴ درصد در تیر ماه بود.

(درصد)

جدول ۱۹-۶- روند رشد قیمت و بازدهی بعضی از انواع دارایی‌ها

(۱۳۹۰=۱۰۰)

نسبت شارپ (۲)	انحراف معیار	میانگین نرخ بازدهی (۱)	سال			
			۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
۰/۶	۱۳/۶	۲۷/۶	۳۰/۰	۴۰/۷	۱۳/۶	قیمت واحد مسکونی در شهر تهران
۰/۶	۴۸/۸	۵۰/۳	۱۰۷/۷	۴۶/۸	۱۱/۲	شاخص قیمت و بازده نقدی سهام
-۱/۰	۵/۲	۱۴/۸	۲۰/۸	۱۲/۶	۱۱/۱	شاخص اجاره بهای خانه‌های مسکونی اجاری
۰/۶	۳۸/۸	۴۴/۳	۲۲/۲	۹۲/۱	۲۸/۰	قیمت اسمی دلار (بازار غیر رسمی)
۰/۸	۳۰/۵	۴۴/۹	۲۵/۶	۸۱/۸	۳۳/۳	قیمت اسمی یورو (بازار غیر رسمی)
۰/۶	۳۸/۹	۴۴/۱	۳/۱	۷۲/۷	۶۸/۰	قیمت سکه تمام بهار آزادی (طرح قدیم)
۰/۷	۴۲/۴	۴۸/۳	۴/۰	۸۰/۲	۷۴/۱	قیمت سکه تمام بهار آزادی (طرح جدید)
۰	۰/۰	۲۰/۰	۲۰/۰	۲۰/۰	۲۰/۰	نرخ سود علی‌الحساب اوراق مشارکت دولت
-۰/۵	۳/۸	۱۸/۰	۲۳/۵	۱۷/۰	۱۷/۰	بالاترین نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های یک‌ساله بانک‌ها
۰/۲	۲۴/۶	۲۵/۰	۴۸/۵	۳/۵	۰/۱	شاخص بهای اتومبیل سواری (سمند)
۰/۳	۲۱/۸	۲۶/۷	۴۱/۵	۳۹/۷	۲/۹	شاخص بهای اتومبیل سواری (پراید)
۱/۳	۶/۸	۲۸/۸	۳۴/۷	۳۰/۵	۲۱/۵	شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی

۱- میانگین بازدهی دارایی‌ها (بجز اوراق مشارکت و سپرده‌های سرمایه‌گذاری) به روش میانگین هندسی و برای سه سال محاسبه شده است.
 ۲- نسبت شارپ عبارت است از نسبت تفاضل بازدهی دارایی مورد نظر و دارایی بدون ریسک (اوراق مشارکت) به انحراف معیار دارایی مورد نظر.

نسبت به اسفند سال قبل رشد داشت که نسبت به رقم مشابه سال گذشته با کاهش قابل ملاحظه‌ای مواجه بود.

جدول ۱۹-۷- شاخص‌های مختلف سرعت گردش پول (درصد)

سال	سال			
	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
۲۸/۰	۲۱/۵	۲۳/۷	سرعت گردش اسکناس و مسکوک	
۷/۸	۶/۲	۷/۰	سرعت گردش پول	
۱/۵	۱/۵	۱/۸	سرعت گردش نقدینگی	
تغییرات شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی (۱۳۹۰=۱۰۰)				
۱۹/۷	۴۱/۲	۲۰/۷	(اسفند نسبت به اسفند سال قبل)	

۱۹-۴- سرعت گردش پول

طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲، سرعت گردش پول در اقتصاد ایران در دامنه ۶/۲ تا ۷/۸ و سرعت گردش نقدینگی در دامنه ۱/۵ تا ۱/۸ در نوسان بود. طی سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲، رشد تولید ناخالص داخلی (جاری) به ترتیب ۱۳/۵ و ۳۱/۸ درصد و نرخ رشد نقدینگی به ترتیب ۳۰/۰ و ۳۸/۸ درصد بود. در سال ۱۳۹۲ در مقایسه با سال قبل، سرعت گردش اسکناس و مسکوک و سرعت گردش پول با افزایش همراه بود. در اسفند ماه ۱۳۹۲، شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی ۱۹/۷ درصد